

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.XIX-Sl-650/72-2
od 3.X 1972.

Vijeće: Juraj Bolanča, dr Ernest Vajić, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz željeznicom - Odgovornost željeznice za štetu na robi - Lako pokvarljiva roba - Podobnost vagona za prijevoz lako pokvarljive robe - Željeznica je dužna lako pokvarljivu robu, osjetljivu na nisku temperaturu, prevesti, ako je to moguće, kolima koja se griju - To je moguće za komadne pošiljke koje se mogu smjestiti u prtljažna kola - Željeznica koja nije tako postupila odgovara za naknadu štete koja na robi nastane, premda je inače održala rok isporuke

Tužitelj je primalac robe, a tuženik je željeznica. Spor se vodi o naknadi štete za uništeno cvijeće koje je željeznica prevezla. Na temelju tužiteljevog zahtjeva Okružni privredni sud je izdao platni nalog.

Pravedobnim prigovorom tuženik je osporio utuženu tražbinu u cjelini. Obzirom da tužitelj traži naknadu štete, koja je nastala prilikom prijevoza željeznicom, nisu postojali uvjeti za izdavanje platnog naloga. Do oštećenja robe došlo je zbog prirodnih svojstava same robe, a u tom slučaju prijevoznik ne odgovara. Prevoženi su karanfili, pa su se za vrijeme prijevoza djelomično smrznili zbog niske temperature.

Na glavnoj raspravi od 2. rujna 1971. zastupnik tužiteljev porekao je prigovore tužene stranke. Roba je data na ekspresni prijevoz 6.I 1971. Prijevoz je trajao puna tri dana, tj. do 9.I 1971, a za to nije bilo opravdanog razloga. Do oštećenja karanfila došlo je zbog toga što je prijevoz dugo trajao u vrijeme niske temperature.

U podnesku 9.X 1971. tužitelj je istakao da je isti pošiljalac poslao preko tuženoga tužitelju drugu pošiljku karanfila 8.I 1971, dakle dva dana kasnije. Ova pošiljka upućena je takodjer ekspresno, te je stigla tužitelju 9.I 1971, dakle istog dana kad i sporna pošiljka, koja je bila upućena 6.I 1971. Smatra da je time dokazano da tužitelj nije postupao jednako s pošiljkama i baš to da je bio razlog što je pošiljka od 6.I 1971. bila oštećena.

Povodom djelomičnog oštećenja pošiljke karanfila bio je pozvan na lice mjesta sudski vještak koji je dao svoj nalaz i mišljenje. Po njegovoj ocjeni do oštećenja pošiljke karanfila došlo je zbog toga što je prijevoz predugo trajao kraj činjenice da je temperatura bila niska.

Tužitelj je u toku spora naveo da je više pošiljaka upućeno željeznicom od istoga pošiljaoca na tužiteljevu adresu, te da su sve druge pošiljke s karanfilima došle zdrave i čitave, jer je roba prispijevala na tužiteljevu adresu u roku od 24 sata, a i prije.

Tuženik je istakao da se pridržavao odredbe čl. 38. Zakona o prijevozu željeznicom. Prema toj odredbi ekspresna pošiljka ima se isporučiti u roku od 24 sata kod udaljenosti do 400 kilometara. Za svaki kilometar preko te udaljenosti zakon daje tuženiku pravo na daljnja 24 sata za isporuku, odnosno isporuka se mora izvršiti u tom slučaju u roku od 48 sati. Udaljenost od Zadra, odakle je roba poslana, do Zagreba, kamo je imala stići, iznosi 417 km. Sporna roba je isporučena prije isteka roka od 48 sati. Prema tome da tuženi ne odgovara za štetu.

Nakon provedenog postupka prvostepeni sud je presudio da je tuženik dužan platiti tužitelju utuženi iznos i naknaditi mu parnični trošak.

Prvostepeni sud smatra da tuženik nije obratio dovoljnu pažnju pošiljci od 6.I 1971. Ta pošiljka je negdje stajala na nekoj stanici, pri čemu je roba bila izložena niskoj temperaturi. Da je roba negdje stajala vidi se po tome što je u Zagreb stigla istim vlakom kao i pošiljka od 8.I 1971. To dokazuje da se tuženik u odnosu na pošiljku od 6.I 1971. krajnje nemarno odnosio, i da je isključivo odgovoran za nastalu štetu.

Protiv prvostepene presude tuženik je uložio žalbu zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Žalitelj u žalbi ponavlja svoje razloge koje je iznio i u toku postupka pred prvostepenim sudom. Opet se poziva na odredbu čl. 38. Zakona o prijevozu željeznicom. Predložio je ukidanje ili preinačenje prvostepene presude.

Drugostepeni sud je, uvažavajući žalbu, ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio na ponovno raspravljanje iz slijedećih razloga:

Po ocjeni toga suda prvostepeni sud je u pravu kad smatra da je tuženik odgovoran za štetu koja je nastala na tužiteljevoj robi prilikom prijevoza. Dana 6.I 1971. predana je tuženikovoju željezničkoju stanici u Zadru pošiljka s karanfilima na ekspresnu otpremu u Zagreb na tužiteljevu adresu. Karanfili su bili upakovani u kutije, ali je tuženik bio upoznat s tim da se u kutijama nalazi rezano cvijeće, kao što se to vidi iz fotokopije ekspresnog lista od 6.I 1971. Tuženik je kao vozar po svojoj funkciji obvezan

da se brine da robu koju je uzeo na prijevoz, da ju preveze i preda primaocu u ispravnom stanju. Prema tome je bio dužan da pošiljku utovari u takvo prijevozno sredstvo, odnosno u takav vagon u kojem neće moći doći do smrznuća i prema tome do oštećenja tako osjetljive robe kao što su karanfili. Radi se o denčanoj pošiljci koju je tuženik trebao utovariti u vagon, u kojem se roba ne bi smrzla. Član 43. Zakona o prijevozu željeznicom predviđa da se ekspresna roba može utovariti u prtljažna kola za koja se zna da se griju. Time što tuženik nije tako osjetljivu robu utovarilo u odgovarajuća kola, radio je s nepažnjom, pa stoga odgovara za štetu, iako je isporuku izvršio unutar vremena iz čl.38. Zakona o prijevozu željeznicom.

Prvostepeni sud nije ulazio u ocjenu kakvu štetu, odnosno koliku odštetu bi trebao tuženik isplatiti tužitelju, da li u utuženom iznosu, ili u smislu Uredbe o najvišem iznosu naknade za gubitak i oštećenje prtljage i robe pri prijevozu na željeznici (Sl.l. br.28/65). Na to opravdano upozorava žalitelj u svojoj žalbi, pa je stoga trebalo riješiti kao u dispozitivu.

J.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.XIX-Sl-654/72-2
od 10.X 1972.

Vijeće: Juraj Bolanča, dr Ernest Vajić, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz željeznicom - Ekspresna pošiljka - Željeznica je dužna ekspresnu pošiljku prevesti vlakom koji je u ekspresnom listu naznačio pošiljalac ako se na to posebno obvezala - Smatra se da se željeznica u tom smislu posebno obvezala ako je od pošiljaoca naplatila povećanu vozarinu upravo zbog toga da se pošiljka preveze odredjenim vlakom - Pod ovom pretpostavkom željeznica se ne može u svoju korist pozivati na tarifne odredbe koje joj daju pravo da, pod odredjenim uvjetima, pošiljku preveze drugim vlakom, a ne onim navedenim u ekspresnom listu - Pored ugovorenog vlaka pogodni vlak za prijevoz ekspresne pošiljke je onaj kojim bi pošiljka stigla istovremeno kao da je prevezena i vlakom navedenim u ekspresnom listu

Tužitelj je filmsko poduzeće, a tuženik je željeznica. Tužitelj navodi da je njegov pravni prednik predao dana 6.III 1969. u 14 sati na glavnom kolodvoru u Zagrebu ekspresnu pošiljku za Split s izričitim zahtjevom da pošiljka bude otpremljena u Split vlakom TB u 21.30 sati istog dana.